

Svätý Ján Bosco svojou vierou úspešne bojoval proti epidémiám

Marcin Jendrzejczak

20. marca 2020 ✝ *Cirkev*

Pápež Benedikt XVI. kedysi povedal, že nič tak nepomôže katolíckej apologetike ako kresťanské umenie a príklady zo života svätých. Kresťanské umenie povznáša dušu k Bohu a príklady zo života svätých sú dôkazom, že katolícka viera nie je abstraktná doktrína či ideológia, ale nevyčerpatelné žriedlo nesmierneho hrdinstva, svätosti a obetovania.

Príklady zo života svätých takisto dokazujú, že skutočná kresťanská viera má nadprirodzený charakter, pretože ľudské sily by jednoducho svätcom nestačili k tomu, aby dokázali vykonať mnohé veľké skutky, ktoré vykonali a za ktoré ich dnes obdivujeme. Nikto zo svätých sa ani netají skutočnosťou, že bez Božej pomoci by nič nedokázali a sami sa vnímajú len ako nástroj Božej moci.

Hodný nasledovania je aj svätec Ján Bosco, ktorého život je plný udalostí z ktorých cítiť Božiu prítomnosť a silu. Don Bosco prežil veľkú časť svojho života v severotalianskom Turíne (Sardínske kráľovstvo), v čase kedy na Apenínskom polostrove zúrila často epidémia cholery. Smrtiace epidémie cholery, sa prehňali Talianskom v rokoch 1836, 1837, 1839, 1849 a 1854, pričom zasiahli väčšinu významnejších talianskych miest. V dobe života Dona Bosca nepoznali liek na cholery, všeobecne sa verilo sa že ide o hnilobu, ktorá napáda ľudí a ktorá sa šíri povetím, prípadne že nákazu do Talianska zavliekli cudzinci zo severnej Afriky či Indie.

Príznaky cholery boli v minulosti nesmierne alarmujúce, chladnúce končatiny, svalové kŕče, cyanóza, zníženie napätie kože, vpadnutie očných buliev – to všetko zapríčinilo, že nakazený sa už za živa začal podobať na mŕtvolu. K tomu neznesiteľné bolesti brucha, neustále vracanie a hnačka, ktoré dehydrovali organizmus, premnoženie baktérií – to všetko viedlo k acidotickej kríze, a totálnemu rozvráteniu vnútorného prostredia organizmu.

Zasiahnutí epidémiou cholery trpeli v neznesiteľnom zápachu, bezmocne a nedôstojne ležali vo vlastných fekáliách a kričali kvôli neutíchajúcim bolestiam. Vedeli, že ich pozemská existencia sa chýli ku koncu, smrť v kŕčoch a bolestiach prichádzala počas niekoľkých dní a u jedincov s oslabenou imunitou a detí aj v priebehu niekoľkých hodín.

Cholery vnímali vtedajší obyvatelia ako strašnú epidémiu, podobnú moru a cholera výrazne preverovala silu kresťanskej lásky a viery v radoch kresťanov. Mnohí ľudia sa zachraňovali útekmi z nakazených oblastí, týmto útekmi z nakazených oblastí sa snažilo zabrániť vojsko, pretože vrchnosť si neželala, aby sa choroba rozšírila migráciou aj do nezasiahnutých oblastí. Iní sa ukrývali vo svojich domoch, nosili rúšky a stránilo sa kontaktov s nakazenými, pretože sa obávali o svoje zdravie a chorých ponechávali často ich vlastnému

osudu.



Foto: freska Pána Ježiša, uzdravovateľa

Atmosféru hystérie z nákazy stupňovali často aj novinári v mestách. Taliansko až do roku 1870 nebolo zjednotené a v jednotlivých štátoch vládli rozličné pomery. Zjednotenie Talianska prichádzalo zo severu, v roku 1849 vyhнали Sardíčania Rakúšanov z Lombardie a Benátok, v roku 1861 Garibaldi v službách Sardínie obsadil Neapolsko, v roku 1870 obsadili Sardínčania Rím a Pápežský štát, v moci pápežov ostala len štvrt v Ríme – Vatikán.

Pre Dona Bosca bolo nemysliteľné, aby v čase epidémie neposkytoval pomoc tým, ktorí ju najviac potrebovali. Vedel že v prípade cholery ide o infekčnú chorobu, ochranou mu bola silná viera v Boha, pomoc Panny Márie a vedomosti o základných hygienických návykoch, ktoré sú bežne známe zo Svätého Písma (dôsledná hygiena, preváranie vody, tepelná úprava potravín...).

Ako píše životopisci Dona Bosca, požičal si väčšiu sumu financií, prestaval jeden z domov na ošetrovňu pre opustených chorých, do tohto domu kúpil základné vybavenie na ošetrovanie chorých, potraviny, lieky. Potom začal hľadať v radoch veriacich dobrovoľníkov, ktorí by mu pomáhali starať sa o chorých. Don Bosco však požadoval, aby dobrovoľníci boli v stave Posväcujúcej milosti (nemali smrteľný a ani ťažký hriech, boli vyspovedaní, zúčastňovali sa Svätých Omší) a nosili ako ochranu medialóniky s Pannou Máriou, pomocnicou kresťanov.

Don Bosco a jeho dobrovoľníci sa úplne odovzdali do Božích rúk a zverili sa pod ochranu Panny Márie. Z cirkevnej histórie vieme, že 41 dobrovoľníkov Dona Bosca odišlo do lazaretu v Pinerolo, aby poskytovali potrebnú duchovnú, materiálnu i medicínsku pomoc všetkým chorým a nakazeným, bez ohľadu na veľkú pravdepodobnosť nákazy. V Turíne sa zvýšil počet Svätých Omší a ľudia sa modlili, aby sa cholera skončila. Turínske noviny postupne začali písať o donovi Boscovi a jeho dobrovoľníkoch, ktorých viera sa neprejavovala len v kvetnatých slovách, ale najmä v činoch duchovného a telesného milosrdenstva.

Európa má množstvo historických skúseností s hroznými epidémiami, ktoré zasahujú ducha i telo. Mnohí veriaci katolíci v minulosti vnímali epidémiu ako Boží trest za hriechy, ktorých sa ľudia dopustili. Snažili sa aj pokáním a modlitbou tento trest odvrátiť, alebo čo najviac skrátiť. Pritom Cirkev od počiatkov svojej existencie pomáhala vždy tým, ktorí to najviac potrebovali.

Už v staroveku, keď vypukol mor v Kartágu a Alexandrii si kresťania získali úctu a uznanie za odvahu, s akou tešili zomierajúcich, či pochovávali mŕtvych. A to všetko v čase, keď pohania opúšťali svojich blízkych a ponechávali ich smutnému osudu. Svätý Karol Boromejský sprevádzal obyvateľov Milána počas morovej a hladovej epidémie v rokoch 1576-1577, v Trnave sa počas morovej epidémie z roku 1710, keď zlyhali všetky

ľudské prostriedky, bezmocní obyvatelia mesta na čele s magistrátom požiadali o pomoc Pannu Máriu. Slávnostným sľubom sa obyvatelia Trnavy zaviazali po predchádzajúcom pôste sláviť sviatok Obetovania Panny Márie a slúžiť Svätú omšu pred obrazom Panny Márie. Vyhотовili o tom pamätnú listinu a dňa 21. novembra 1710, na sviatok Obetovania Panny Márie, obraz vyniesli do ulíc. V ten deň mor zázračne prestal.

Dnes sme však v Európe žiaľ svedkami práve opačného trendu a tento trend našiel pozitívnu odozvu aj medzi progresívnymi katolíkmi. Proti epidémii sa nepochopiteľne bojuje dočasným zrušením Svätých omší v kostoloch za účasti veriacich, to bolo v minulosti nemysliteľné. Existujú silné obavy, že tento takýto postup nebude mať na šírenie epidémie koronavírusu v Európe pozitívny dopad.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/svaty-jan-bosco-svojou-vierou-uspesne-bojoval-proti-epidemiam/>